

sige haabløse, hvis den ikke lykkes i Aar. Jeg skal kun til Slutning bemærke, hvad jeg før berørte, da jeg omtalte Kreditforeningerne, at man efter at have udskuddt Kreditforeningerne vistnok vil komme til at se, at Administrationen vil blive ret dyr. Jeg savner i Lovforslaget en Bestemmelse om, at der stilles Penge til Disposition til Gennemførelse af Lovforslaget, men det er jo formelt. Jeg gaar ud fra, at ingen vil nægte Regeringen de nødvendige Penge til Lovforslagets Gennemførelse i det praktiske Liv, hvis det skulde blive til Lov.

Koch: Jeg deler ganske den højtærede Landbrugsministers Ønske om at se dette Lovforslag fremmet ikke blot saaledes, som det hidtil har været fremmet, men saaledes, at vi virkelig faa en Lov ud af det; men jeg kan ikke ganske følge den højtærede Minister i det lyse Haab, som han sluttede med, thi det forekommer mig, at Varslerne just ikke berettiger til at stille Lovforslaget et saa gunstigt Horoskop. Lovforslaget og de Stridspunkter, som have været Tingene imellem, ere jo alle de ældre Medlemmer af Tinget fuldt ud bekendte, og hvis altsaa Tinget ikke var undergaaet en delvis Fornyelse, siden vi sidst behandlede Lovforslaget, vilde jeg have kunnet fattet mig overordentlig kort og henvise til den tidligere Forhandling angaaende denne Sag. Men da der i Tinget er indkommet adskillige ny Medlemmer, sømmer det sig dog vist, at jeg, som tidligere var Ordfører i Sagen, med nogle faa korte Bemærkninger gør Rede for de Stridspunkter, som hidtil have været Tingene imellem. Jeg maa begynde med den almindelige Bemærkning, at medens man i det andet Ting i alle Partier synes at være enig om at ville gøre alt muligt for at fremme Loven og anser den for overordentlig heldig og velsignelsesrig i dens Følger, saa ere Meningerne i dette Ting for enkelte Medlemmers Vedkommende noget afvigende derfra. Det blev under Sagens tidligere Forhandling gjort gældende fra forskellige Sider her i Tinget, at man ikke kunde erkende Nødvendigheden af en i alt Fald saa vidtgaaende Virksomhed fra Statens Side for at fremme det Øjemed, hvori Loven gives, idet man fandt, at hele denne Sag, Forøgelsen af mindre Landejendomme med et passende Jordtilliggende, tilstrækkeligt til at holde et Par Køer og en Hest paa, var i glædelig Fremgang, som det statistisk var blevet oplyst under Forhandlingerne i sidste Samling, og at

man rolig kunde lade denne Sag sørge for sig selv, uden at Staten havde nødig at træde til med store Beløb. Jeg for mit Vedkommende deler nu ikke denne Betragtning, og jeg tror ogsaa, at det store Flertal her i Tinget ikke deler den; og de omtalte ærede Medlemmer, som den Gang havde en anden Opfattelse af Sagen i sin Almindelighed, sluttede sig da ogsaa til os andre i at arbejde paa at fremme Loven. Men selvfølgelig maatte denne Tilslutning navnlig fra de omtalte ærede Medlemmers Side, ligesom ogsaa fra den øvrige Del af Flertallets Side her i denne Sal, være knyttet til visse Betingelser, og det er netop disse Betingelser, som indeholder de væsentligste af de Divergenser, de Stridspunkter, som hidtil have ligget og ventelig ogsaa i Fremtiden ville komme til at ligge Tingene imellem.

Jeg maa som den første Betingelse, der fra Flertallets Side blev stillet, fremhæve det, som den højtægtede Minister nu ogsaa fremhævede, at vi kun betragte dette som et Forsøg; vi betragte ikke denne Lov som en vedvarende Lov, men som en Lov, hvorved der gøres et Forsøg i et begrænset Tidsrum, hvilket vi foreslog sat til 5 Aar. Denne Begrænsning er nu udeladt, og den højtærede Minister havde heller ikke optaget den i det Lovforslag, som han forelagde i det andet Ting. Jeg tror ikke, det vil være muligt her i dette Ting at faa Loven gennemført, naar der ikke i den indsættes en udtrykkelig Bestemmelse, hvorefter den paa ny maa komme til Overvejelse og Behandling efter 5 Aars Forløb. Det er nemlig ikke tilstrækkeligt, at der, som det nu staar i Lovforslaget, kun maa anvendes 4 Mill. Kr. aarlig i 5 Aar til dette Øjemeds Fremme; thi naar disse 5 Aar ere omme, staar Loven med dens øvrige Bestemmelser, og den vil blive staaende, hvis der ikke tages en udtrykkelig Reservation i denne Henseende, og om end ikke en Bevilling til dette Øjemeds Opnaaelse fremdeles kan støttes paa § 10 i Loven, er det en Selvfølge, at naar Loven fremdeles bestaar, saa maa den bevilgende Myndighed ogsaa give de fornødne Midler dertil. Det var altsaa den første og jeg tør sige en meget væsentlig Betingelse, som dette Tings Flertal knyttede til Loven. Det andet, som vi holdt meget stærkt paa, og som jeg synes, at vi vare fuldt beføjede til at holde paa, var, at Loven kun skulde komme flittig, ædruelig og sparsommelig Landarbejdere til gode, og det Moment, som saa stærkt blev fremhævet fra enkelte Sider her i Salen, og som navnlig ogsaa i det andet